

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Ματθ. η' 28-34)

21 ΙΟΥΛΙΟΥ 2019

Τὸ θαῦμα πὸν μᾶς μεταφέρει ἢ σημερινὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀκολουθεῖ ἓνα ἄλλο, αὐτὸ τῆς κατάπαυσης τῆς τρικυμίας τῆς θάλασσης. Γιὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο δὲν εἶναι σύμπτωση, ἀλλὰ γίνεται ἐπειδὴ «αὐτοὶ πὸν δὲν ἄκουαν τὴ φουρτουνιασμένη θάλασσα νὰ ὑποτάσσεται στὴν θεϊαν ἐντολή, τώρα ἀκούουν τοὺς δαίμονες νὰ παραπονιοῦνται «τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσει ἡμᾶς;»

Τὸ ἐπεισόδιο γίνεται στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ἢ Γεργεσηνῶν, πὸν βρισκόταν «ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας», δηλαδὴ στὴν ἀνατολικὴ ὄχθη τῆς Λίμνης τῆς Γαλιλαίας, περιοχὴ πὸν ἀνῆκε στὴν ἐπαρχία τῆς Δεκάπολης. Ἡ ἐκτροφὴ τῶν χοίρων παραπέμπει σὲ παρουσία εἰδωλολατρῶν, ἀφοῦ ὁ χοῖρος ἀνῆκε στὰ ἀκάθαρτα γιὰ τοὺς Ἑβραίους ζῶα, ὁμάδα πὸν περιλάμβανε ζῶα μὲ δίχλην ὄπλην καὶ δὲν ἀναμασοῦν τὴν τροφὴ τους, ἢ δὲ ἀπαγόρευση ἀφοροῦσε τὴν προστασία τῆς υγείας τοῦ λαοῦ, παρὰ σὲ κάποια ἀνυπόστατη νομικίστικη διάταξη.

Μόλις τὸ πλοιάριο προσαράζει στὴν παραλία καὶ ὁ Ἰησοῦς κατεβαίνει ἀπ' αὐτό, Τὸν συναντοῦν «δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης». Ἡ περιγραφή ἀπὸ τὸν ἱερὸ συγγραφέα παραπέμπει σὲ νόσημα πὸν ἐπηρεάζει σοβαρὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ἐπιπλέον θέτει σὲ κίνδυνο τοὺς συνανθρώπους του. Οἱ δαιμονιζόμενοι ζοῦσαν σὲ τόπους ταφῆς νεκρῶν, ἦταν στὴν ἐμφάνιση τραχεῖς καὶ ἐπιθετικοί, τόσο πὸν ἡ διάβαση περαστικῶν ἀπὸ τὴν περιοχὴ γινόταν μόνο μὲ δικὴ τους εὐθύνη – ὥστε δὲν πρόκειται γιὰ σωματικὴν ἀσθένεια, ἀλλὰ γιὰ ψυχικὴ πὸν μετέτρεπε τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἐπικίνδυνους γιὰ τὴ κοινωνία. Μὲ ἄλλα λόγια, τὰ δαιμόνια πὸν ζοῦσαν μέσα τους, εἶχαν τὴν ἀπόλυτη ἐξουσία πάνω τους καὶ τοὺς ἔκαναν ὑποχείρια ὄργανά τους.

Κί ὁμως, μπορεῖ στὴ συνάντησή τους μὲ τὸν Ἰησοῦν τὰ δαιμόνια νὰ βγάξουν τὴν ἐπιθετικότητα («τί ἡμῖν καὶ σοί»), ὁμως ἀφ' ἑνὸς Τὸν ἀναγνωρίζουν ὡς «τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ», καὶ ἀφ' ἑτέρου διαμαρτύρονται γιὰ τὴν τιμωρία πού, ναὶ μὲν γνωρίζουν ὅτι θὰ ἔχουν, ὁμως τὴν θεωροῦν ἄκαιρη! Ὅπως τὸ ἐρμηνεύει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, «θεώρησαν πῶς ἤδη ἦρθε σ' αὐτοὺς ἡ ὥρα τῆς κόλασης, καὶ ἀντέδρασαν ὑπερβολικὰ ὡσὰν ἤδη νὰ βρισκόνταν στὴ τιμωρία». Κί ὁμως, ἡ παραδοχὴ ὅτι ἡ τιμωρία τους ἔχει ἤδη ἀποφασιστεῖ, φανερώνει καὶ τὴν ἐνοχὴ τους, καὶ μάλιστα ὅτι εἶχαν συλληφθεῖ ἐπ' αὐτοφώρῳ «νὰ κάνουν τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα κακὰ καὶ παράνομα, καὶ νὰ καταστρέφουν καὶ νὰ τιμωροῦν παντοιοτρόπως καὶ χωρὶς ἔλεος τὸν ἄνθρωπο πὸν ὁ Θεὸς δημιούργησε».

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, ἀφοῦ ἦταν ἤδη χάμενοι, σκέφτηκαν πῶς, ἂν καὶ πλέον ἀδυνατοῦσαν νὰ πάρουν μαζί τους ὡς λάφυρο τοὺς ἀνθρώπους, ἄς ἐπαιρναν τουλάχιστο στὴ καταστροφὴ τοὺς χοίρους! Ὅποια κατάντια λοιπόν, αὐτοὶ πὸν πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα ἦταν οἱ ἐξουσιαστὲς καὶ τὸ φόβητρο, τώρα νὰ παρακαλοῦν καὶ νὰ ἐπιλέγουν ὡς νέο σπιτικό τους, τοὺς χοίρους. Δὲν γνωρίζουμε ἂν χάρηκαν ἢ λυπήθηκαν ὅταν ὁ Θεάνθρωπος τοὺς τὸ ἐπέτρεψε, «καὶ εἶπεν αὐτοῖς: ὑπάγετε», ὁμως ἦταν μιὰ λέξη κλειδί, ὅπως μιὰ λέξη ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ ὁ κόσμος, καὶ μιὰ πνοὴ νὰ μετατρέψει τὸν ἄνθρωπον «εἰς ψυχὴν ζῶσαν». Τὸ ἀποτελέσμα αὐτῆς τῆς λέξης ἦταν φοβερό – τὸ ῥῆμα «ὀρμαίνω – ὀρμάω» παραπέμπει σὲ ἄμεση, ἀπρόβλεπτη καὶ βίαιη ἀντίδραση, πὸν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ καὶ τὸν ὀλεθρον. Τὸ πῆδημα στὸ γκρεμνὸ καὶ ὁ πνιγμὸς τοῦ κοπαδιοῦ τῶν

χοίρων ξάφνιασε τούς βοσκούς τους, οί όποίοι είδοποίησαν τούς κατοίκους τής πόλης τους, πού σίγουρα θά είχαν οικονομικά όφέλη από τήν παράνομη έκτροφή τών χοίρων. Ή τελευταία πράξη είναι και ή πιό τραγική γί αύτούς: αύτοί πού είχαν αποδεχτεί τήν παρουσία τών δαιμονίων στους συνανθρώπους τους, τώρα ζητοϋν από τόν σωτήρα τους νά φύγει: «παρεκάλεσαν όπως μεταβή από τών όρίων αύτών».

Ποιά είναι τά μηνύματα πού μās δίνει τó έπεισόδιο;

α) Άν και στήν Χαναναία ό Θεάνθρωπος λέει «ούκ άπεστάλην ει μη εις τά πρόβατα τά άπολωλότα οίκου Ισραήλ», έπισκέπτεται και περιοχές πού είναι έξω από τόν Ισραήλ, έπιβεβαιώνοντας έτσι ότι είναι «του Κυρίου ή γη και τó πλήρωμα αύτης, ή οικουμένη και πάντες οί κατοικοϋντες εν αύτη».

β) Δέν νιώθει καμιά ντροπή νά συναντήσει τά πλάσματά Του, όσο «χαλεποί λίαν» και κυριευμένοι από τόν διάβολο νά είναι. Άλλωστε, όπως δηλώνει «ού γάρ ήλθον καλέσαι δικαίους, αλλά άμαρτωλούς εις μετάνοιαν».

γ) Ή ύπαρξη δαιμονικών πνευμάτων είναι άδιαφιλονίκητη, και περιγράφεται από τόν προφήτη Ησαΐα ως ύπέρμετρη περηφάνια. Ό διάβολος έβαλε πάνω άπ' όλα τó δικό του «έγώ», και τότε έπεσε «ώς άστραπή» πού, μπορεί μόν νά σχίζει τόν ουρανó και νά φωτίζει τή γη, όμως είναι ένα στιγμιαίο πέραςμα, πριν επικρατήσει ξανά τó άπόλυτο σκοτάδι.

δ) Οί δαίμονες αναγνωρίζουν τόν Ίησοϋν ως «υιόν του Θεου», ως κάποιον στον όποιον πρέπει νά ύπακούσουν για νά έχουν τή πιθανότητα νά κερδήσουν κάτι.

ε) Άν τó αποτέλεσμα τής εισόδου των δαιμόνων στους χοίρους είναι καταστρεπτικό, δέν μπορούμε καν νά φανταστοϋμε πόσο χειρότερα για τούς ανθρώπους. Ή περιγραφή των δαιμονιζομένων είναι διαφωτιστική, όμως τά παραδείγματα από τή σύγχρονη πραγματικότητα φωνάζουν πολύ πιό δυνατά – άνθρωποι ύποχείριοι των έξαρτήσεων, των ιδεολογιών ή των ανθρωποκεντρικών τάσεων τής σημερινής κοινωνίας, νά ύποφέρουν και νά έξευτελίζονται αυτο-εγκλωβισμένοι σε άδιέξοδες καταστάσεις, γιατί δέν έχουν τή δύναμη νά αναγνωρίσουν πώς, μόνο ένας, ό Θεός, είναι ό πραγματικός έξουσιαστής και των δαιμόνων, άρα μόνο Αυτός μπορεί νά τούς άπελευθερώσει από αύτούς.

ς) Τó φρικτό τέλος των χοίρων δέν παρουσιάζει τόν Ίησοϋν ως τιμωρό των ζώων, αλλά τής άκαθαρσίας με τήν όποίαν τó συγκεκριμένο ζωó είναι συνδεδεμένο, όπως έπίσης και τής άπληστίας αύτων πού παράβαιναν κατάφωρα τó Νόμο, για νά έχουν οικονομικό κέρδος.

ζ) Ό άνθρωπος έπιμένει νά κάνει κακή χρήση τής έλευθερίας τής βουλήσεως, και γί αύτό έξακολουθει νά αντιμετωπίζει προβλήματα παραβατικότητας στή κοινωνία πού ζει.

Ό Ίησοϋς Χριστός αυτοσυστήνεται και ως «ή θύρα» διά τής όποίας «έάν τις εισέλθη, σωθήσεται, και εισελεύσεται και έξελεύσεται, και νομήν εύρήσει». Ή ψυχή του ανθρώπου έχει μιá θύρα, και έναπόκειται στον ίδιον ποιόν θά έχει ως θυρωρό της, αλλά και σε ποιόν θά έπιτρέψει νά μπει μέσα, και σε ποιόν θά πει τó σθεναρό "όχι". Ό χριστιανός πού σφραγίζει τήν ψυχή του με τόν σταυρό δέν κινδυνεύει νά κατακτηθει από τά δαιμόνια, τά όποία «παντοϋ έχουν μάθει νά κάνουν τούς ανθρώπους νά ύποφέρουν, και αυτά νά χαίρονται όταν καταφέρουν νά καταστρέψουν κάποιον». Άς καταλάβουμε λοιπόν τó συμφέρον μας, πού δέν είναι ούτε τó οικονομικόν, ούτε αύτό πού φέρνει στιγμιαία ήδονή και ίκανοποίηση, αλλά ή συνάντησή μας με τόν Χριστόν. Αυτόν πού μπορεί νά εκδιώξει τά λογής-λογής δαιμόνια και νά γίνει και για μās «βοηθός και σκεπαστής» στο δρόμο και τής δικής μας σωτηρίας.

Πρωτοπρεσβύτερος π. Στέφανος Χρυσάνθου